

Tot nu toe

De tijd van voorbereiden en overleggen is voorbij. Ook bij het trolleyherstelproject is duidelijk gebleken dat verreweg de meeste tijd vanaf het startpunt in 2015 opgaat aan de voorbereiden van de werkelijke herstelhandelingen. Je kunt er een boek over schrijven: er worden zekerheden geëist, er moet een bedrijfsplan worden opgesteld, werkzaamheden en de daarmee gemoeide kosten moeten worden becijferd, er heerst ongeloof, hoofdschuddende lieden die zich niet kunnen voorstellen dat het wat wordt met de onderneming, rapport bijstellen, met nieuwe cijfers komen, praten, bezichtigingen van de voertuigen organiseren, subsidie aanvragen en gelukkig ook ontvangen, vrijwilligers aantrekken, voertuiginspecties laten uitvoeren, wachten, veel wachten op momenten waarop specialistische hulp geboden kan worden, ruimte zoeken waar aan de trolleys gewerkt kan worden, de stichting notarieel laten vastleggen en dan de bevrijdende oproep door Connexxion om het eerste voertuig te brengen. Vanaf september vorig jaar kon een eerste ploeg aan het werk, om te beginnen met het terugbouwen van de ontijzelbus naar de stadsbus (33)61 zoals deze voordien in Arnhem dienst deed.

Nieuwe dieselbus 61 staat op een tijdelijk eindpunt in de in aanbouw zijnde wijk Rijkerswoerd.
Foto Paul van Onzen. 2 september 1990

Aanpak van de trolleys

Vanaf januari 2019 kwam de zaak in een stroomversnelling. Nu kunnen vrijwilligers veel voor elkaar krijgen, maar werken met 600 Volt gelijkstroom is alleen weggelegd voor professioneel personeel. Het was dus een geduldoefening tot de uitnodiging door Connexxion om bussen voor behandeling tussen het toch al overvolle programma (denk o.a. aan de ombouw van twee trolleys tot T 2.0) te zetten. Maar daar kwam dan half maart de oproep om het eerste voertuig te brengen voor de

isolatiemeting. Kort daarop kwam de mededeling dat een tweede trolley gebracht kon worden. Nog geen twee weken later ontstond helderheid voor een derde trolley en op maandag 15 april kwam het bericht dat ook aan de vierde trolley gewerkt kon worden. In de komende vier maanden zal dus een hoop werk verzet moeten worden. Gelukkig was er ook sprake van meevallers. Per saldo bleek de toestand van de STA-trolleys en van 'onze gast', de Gentse trolleybus 11 minder slecht dan van tevoren werd gevreesd. We zullen per voertuig een beschrijving geven.

139

Het Nationaal Bus Museum herbergt sinds mei 2018 trolley 139. Volgens overeenkomst dient de aanwezigheid zowel het tentoonstellen aan het publiek als het onderhoud naar een toonbare staat.

Trolley 139 in onderhoud bij het NBM. 12 maart 2019. Foto's Bart Bekkering

De planning is gericht op teruglevering aan Arnhem in een intern en extern herstelde staat voor 5 september van dit jaar. Dit in verband met de viering van 70 jaar trolleyneet in Arnhem.

Gent 11

Op dinsdag 2 april j.l. kwam deze trolley op zijn hulpmotor naar de Remise. De isolatiemeting was in korte tijd achter de rug: alle elektro-onderdelen werden in orde bevonden. Het onder de draad rijden over het remiseterrein leverde geen problemen op. De trolley kon worden vrijgegeven voor ritten onder het Arnhemse bovenleidingnet. Het eerste optreden in het openbaar zal zijn op 11 mei a.s. als excursierit voor de Nederlandse Trolleybus Vereniging.

Trolley Gent-11 na geslaagde isolatiemeting. Foto André Corteil. 2 april 2019

0158

Op dezelfde dag van de isolatiemeting van de Gent 11 werd trolley 0158 als retourzending binnen genomen. Connexxion heeft aangeboden om dit voertuig zelf op te knappen. Dit blijkt verrassend snel te worden uitgevoerd: twee dagen later was de isolatiemeting al gedaan. En op 11 april werd gewerkt aan de beschadigde hoek rechtsachter. Ook het vervormde luik aan de achterzijde is verwijderd. Hiervoor is een nieuw exemplaar besteld.

De koolborstels rond de elektromotor zullen vervangen moeten worden. Wij zullen van Connexxion horen of dit op korte termijn uitgevoerd kan worden.

Foto boven: de 0158 vertrekt van de Nieuwe Havenweg.
Onder: boven de remiseput. 2 april 2019 Foto's Herman Wilmer

Werken aan de hoek rechtsachter.
11 april 2019 Foto Quirien van der Linde

5180

In overleg met de leiding van Connexxion-Hermes is besloten om de werkzaamheden aan de verschillende trolleys te verdelen. In feite was daarmee al een begin gemaakt: trolley 139 wordt sinds mei 2018 in Hoogezand door het NBM onderhanden genomen. Voor trolley 128 zal een werkploeg worden gevormd. Alleen voor de 5180 (de "Volvo") moest nog een oplossing worden gevonden. Contact werd opgenomen met de leiding van Stadtbuss Solingen, met gunstig gevolg: mits het niet om totale herbouw gaat is dit bedrijf bereid om elektrotechnische herstelwerkzaamheden te verrichten.

In de loop van de tijd werden de plannen enigszins bijgesteld. Stadtbuss Solingen kondigde aan na Pasen (2019) een werkbezoek aan Connexxion te brengen. Bij die gelegenheid zal naar de elektro van dit voertuig gekeken kunnen worden. Als de bevindingen gunstig zijn zal tevens een isolatiemeting in de Arnhemse remise uitgevoerd kunnen worden. Pakt die probleemloos uit, dan blijft alleen een overweging wat er verder aan de trolley gebeuren moet. Indien nodig kan de 5180 alsnog naar Solingen met een dieplader gebracht worden. Zowel het STA-bestuur als de Cxxn-verantwoordelijken hopen dat dit niet nodig blijkt te zijn. De volgende Nieuwsbrief-3^e kwartaal brengt uitsluitsel.

Trolley 5180 rijdt de Bakenbergseweg af op weg naar het Centraal Station. 26 oktober 2012
Foto Paul van Onzen.

128

De een-na-oudste STA-trolley heeft een speciale vriendenkring, bestaande uit oud-medewerkers van Connexxion en zijn voorgangers. Wat aan enthousiasme voldoende aanwezig is, is mogelijk aan materiaal te weinig. Dat is probleem één: er ontbreken onderdelen. Welke is nog onbekend. Een werktekening van het elektrisch systeem ontbreekt.

Snel aan de slag gaan was er helaas ook niet bij in verband met gebrek aan ruimte. Ruimte om gedurende enkele maanden aan de buitenkant en onder een trolley te werken was lange tijd niet te vinden. Dat was tot voor kort probleem twee. Maar als de nood het hoogst is Tijdens een overleg bij het Industriepark Kleefse Waard (IPKW) bleek een grote bedrijfshal met werkput leeg te staan. Op korte termijn was hiervoor nog geen huurder gevonden. Toen ging het snel: op ons verzoek of de hal drie maanden tegen nul-tarief beschikbaar gesteld kon worden wilde de huidige eigenaar Schipper Bosch wel ingaan. Wij zijn de directie van Schipper Bosch uiteraard zeer erkentelijk voor deze vorm van sponsoring. Op dinsdag 23 april zal de 128 naar de IPKW-hal worden gesleept. Daarna kan de vriendenkring ermee aan de slag. De eerste actie zal het inventariseren zijn van alle aanwezige en niet-aanwezige onderdelen. De firma Kiepe in Düsseldorf, huisleverancier van elektro-onderdelen van de Arnhemse trolleys tot en met de serie Hess, heeft aangeboden om belangeloos onderdelen te leveren, voor zover nog aanwezig. Dat wordt spannend: ook grote bedrijven houden van tijd tot tijd opruiming in hun voorraden. Het wordt een race tegen de klok. Op de vraag of het lukken zal om de 128 weer rijdbaar te krijgen kan op dit moment geen zinnig antwoord worden gegeven. In het 3^e kwartaalnummer van de Nieuwsbrief, te verschijnen rond 1 juli, zal het antwoord staan.

Vanaf deze plaats worden allen meer dan hartelijk bedankt voor de inspanningen, die zij leverden voor het trolley herstelproject. Dat mag nog wel eens worden gezegd.

Trolley 128 in 2006 en in 2019: links nog als SVA-bezit in Lieren, rechts bij de STA-stalling naast Volvo bus 61 in 2019, 2 april. Foto's SVA resp. Herman Wilmer.

Dodge bovenleidingswagen

In de seriebeschrijving mag de Dodge, de voormalige bovenleidingswagen van het Gemeente Vervoerbedrijf Arnhem, niet ontbreken. Helaas is het niet gelukt om vaardige handen te vinden voor het weer rijdbaar maken van dit bedrijfsvoertuig. Bij inspectie bleken alle onderdelen nog aanwezig. Maar de verouderde motortech-niek blijkt remmend te werken op de animo om de wagen weer aan de praat te krijgen.

Ook bleek het niet mogelijk om het schilderwerk uit te besteden. De STA-vrijwilligers geven er de voorkeur aan om aan de bussen te werken. We geven de moed nog niet op en blijven op zoek naar een oplossing. Tips voor het benaderen van bedrijven die als vriendendienst willen inspringen zijn vanzelfsprekend zeer welkom. Het zou mooi zijn als de Dodge mee kan pronken in de evenementen rond 70 jaar trolley-net Arnhem in september van dit jaar.

De Dodge bovenleidingmontagewagen in de stalling aan de Nieuwe Havenweg.
28 mei 2016. Foto Herman Wilmer

Evenementenplanning

Er komt gaandeweg zicht op de planning voor de evenementenmaand september 2019. De definitieve programmering zal kort voor de zomervakantie bekend zijn. Maar met enig voorbehoud kan van de volgende data worden uitgegaan:

- ◆ 21 en 22 augustus: 50 jaar Stichting Veteraan Autobussen. De STA zal vertegenwoordigd zijn. Info bij de SVA
- ◆ 5 september: aftrap van 70 jaar trolley-net Arnhem met opstelling van drie trolleys op dezelfde plek voor Musis Sacrum, waar in 1949 de 101, 102 en 103 opgesteld stonden
- ◆ 8 september: rondrit door Arnhem met oudgediende trolleys en autobussen van diverse maatschappijen
- ◆ 15 september: open monumentendag.

Er vinden in de komende weken en maanden nog de nodige besprekingen plaats. Het 3^e kwartaal-Nieuwsbriefnummer zal een meer gedetailleerde opsomming geven van de verschillende evenementen.

STA Website

De website wordt regelmatig bezocht. De respons welke het bestuur ontvangt is voornamelijk positief. Toch is het nodig om enkele aanpassingen door te voeren. Er zijn wensen geuit om de opmaak geschikt te maken voor ontvangst op mobiele telefoons. Dat betekent dat de tekstblokken daarop aangepast moeten worden. Ook is er de wens om met kortere zinnen te werken en de teksten waar mogelijk wat vlotter te laten zijn. En een minpuntje moet worden opgelost: de donateurknop werkt niet soepel. Er wordt naar toegewerkt om de website rond 1 mei de gewenste kwaliteit te geven. Nog even ter verwijzing: de website is te bezoeken onder **stroma.nl**.